

SENTINELA

ANUL IV, Nr. 21
23 Maiu 1943

GAZETA OSTĂȘEASCĂ A NAȚIunii

APARE DUMINICA
Inscrisă la Tribunalul Ilfov C. I. C. sub Nr. 623/1939

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

Strada Sărlindar Nr. 5-7-9 - București

TELEFON: 3.96.62

EROUL COLONEL ION PALAGHIȚĂ

Înconjurat de venerația întregii Țări, eroul colonel Ion Palaghiță a fost condus în dangăt de clopot la locul de veșnică odihnă. Funeraliile naționale făcute acestui erou între eroi s'au desfășurat la Iași duminica trecută. O mare

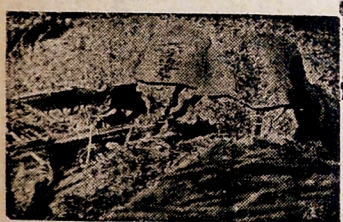
mulțime a petrecut trupul aceluia care s'a înscris în Cartea vitejiei Neamului. Jertfa colonelului Ion Palaghiță este adânc pilduitoare, pentru că ea arată lumii la ce înalțimi nemaiîntâlnite se poate ridica eroismul românesc.

Crezul ostașului

1. Cred în Regele nostru, în Conducătorul țării și în veșnicia Neamului Românesc.
2. Port în suflet icoana României adevărate și jur să-mi jertfesc viața pentru hotarele ei.
3. Îndeplinesc ordinele fără șovăire și nu mă nfricoșează nici primejdia, nici trufia dușmanului.
4. Urâsc de moarte: minciuna, hoția, trădarea, fiindcă ele înjosec și necinstesc pe ostași.
5. Iubesc camarazii; ei sunt ca și mine chezașia libertății țării, ostași bravi în război și lucrători harnici în uzine și ogoare, în timp de pace. Așa să-mi ajute Dumnezeu.

Camaraderia de arme româno-germană

În stânga batalionului condus de eroul Palaghiță Ion lupta o unitate germană. În repetele lui atacuri, dușmanul, risipind fără milă vieți omenești, izbuteste să se infiltreze în liniile camarazilor noștri germani. Situația părea desnădăjduită.

Dar sufletul dărz al lui Palaghiță nu se lăsa înșel. Înțelege primejdia, judecă limpede situația și pornește la fapte.

Adună, în grabă, un pluton, și fără a pregeta, pornește în fruntea lui la contraatac. Un iureș vijelios. Viteji dorobanți, îndemnați de comandantul lor, având exemplul lui, își revarsă furia și focul asupra bolșevicilor, cu atâta putere și bărbătească hotărâre de a învinge, încât dușmanii, năuceți și înspăimântați, deși erau mult mai numeroși, sunt aruncați înapoi, luați prizonieri sau uciși.

După ei, alături de întreaga unitate românească, camarazii germani porneau cu puteri înzecite la contraatac.

Elanul maiorului Palaghiță trece ca o tainică putere din suflet în suflet. Liniile aliate e o vijelie pornită să se răzbune.

Și s'au răzbunat.

În curând, pe pieptul maiorului Palaghiță a strălucit Crucea de Cavaler a Ordinului Crucea de Fier.

Încă o dovadă a colaborării în luptă și a splendei camaraderiei de arme româno-germane, a ostașilor aliați care, luptă, umăr la umăr, acolo în îndepărtatul front de răsărit, împotriva dușmanului Europei, până la victoria finală.

Un an dela glorioasele lupte dela Kerci

Când s'a pornit lupta spre Răsărit, ca o răbufnire a civilizației europene contra primejdiei bolșevice, noi Români am știut că a venit ceasul desrobirii fraților basarabeni și bucovineni; am înțeles cât de cruntă va fi întâlnirea între lumea creștină a Apusului, față cu păgânitatea Răsăritului, dar niciun moment nu ne-am îndoit de victorie, și astăzi mai puțin ca niciodată.

De partea noastră era armata germană, singura în stare să se încumete cu colosul moscovit; era dreptatea istoriei și Insuși Dumnezeu, pentru a cărui religie porneau marea cruciadă.

Și avântul dorobanțului român s'a dovedit că nu stă mai prejos de eroismul ostașului german. Am mers din biruință în biruință, cot la cot cu camarazii aliați; am fost mereu prezenți acolo unde izbirea a fost mai cruntă, iar pe câmpul de onoare am semănat strălucite fapte de arme, am vărsat din belșug sânge de eroi, înregistrând în cartea războiului anti-bolșevic, victoriile dela Odesa, Sevastopol, Kerci și atâtea altele.

Iată, zilele acestea s'a împlinit un an dela marea bătălie din peninsula Kerci. Printre atâtea alte episoade, această izbândă a stărnit admirația lumii de bună credință.

Astăzi, când cunoaștem prea bine situația, ne apare în toată strălucirea ei această victorie româno-germană.

Pe un spațiu de 18 km de front și 90 km adâncime, îngrămădiseră bolșevicii trei armate alcătuite din 17 divizii de infanterie, 2 divizii de cavalerie și 4 brigăzi blindate. Întreaga iarnă lucraseră în peninsula Kerci peste o sută de mii de oameni, transformând-o într-o adevărată fortăreață. Mii și mii de cazemate și cuiburi betonate pentru arme automate ațineau calea cu rături de foc; peste terenul minat un drăcesc paianjenis de sârmă ghimpată, de obstacole și șanțuri anticar, împiedeau atacul cu tot ce viclenia mongolă putuse scorni din căpățana turrită cu ochii mici și pieziși.

Ținta Sovietetelor era ca la jumătatea lunii Mai să înceapă de aici ofensiva de vară. Noi, însă, le-am luat-o înainte și la 8 Mai 1942 am pornit cumplitul iureș și în mai puțin de zece zile am fost gata: fortificațiile spulberate, iar rezistența turbată a hoardelor roșii a fost înfrântă.

Pierderile dușmanului au întrecut orice închipuire: 149.256 de prizonieri și cel puțin de două ori atâtea morți; peste 1.400 tancuri, 323 avioane; 4.000 mașini de tot felul și un număr nemăsurat de arme de foc.

Toată această strălucită victorie a fost cu puțință numai cu șapte divizii româno-germane.

Desigur, pentru o astfel de faptă a fost nevoie de o vitejie ca în poveste și Insuși Dumnezeu a sporit forțele ostașilor Crucii, ca să lupte unul contra zece. Atacul a pornit fără de veste, ca un uragan; izbirea a fost cruntă, uluitoare.

Și astăzi se vorbește cu admirație în cercurile militare aliate, despre faimosii roșiori ai Colonelului Korne, cari din prima zi au pătruns kilometri întregi în inima peninsulei, năucind pe bolșevici la Saraimin, la Ortaeli, fugărindu-i până la istmul Kerci unde i-au prăvălit în mare.

Cine ar putea spune că românașii

aceștia n'ar putea sta alături cu cei mai vestiți eroi ai lumii?

Desprindem din răsunațoarea victoriei dela Kerci un mare învățământ, anume, că, ostașii români și germani nu vor fi niciodată opriți, oricât de numeroși ar fi bolșevicii și oricât de bine înarmați. Și aceasta pentru că în mintea ostașilor noștri primejdia bolșevismului este bine lămurită, pentru că vorbește Patrie și Cruce sunt adânc înrădăcinate în suflet.

Și mai reținem din luptele dela Kerci, minunata pildă de camaraderie româno-germană și desăvârșita conlucrare dintre ostașii celor două armate aliate.

Acest frumos exemplu de frăție între popoare poate nu s'a mai văzut dela Cruciada pentru liberarea Sfântului Mormânt; dar atunci ostașii luptau pentru un ideal mult îndepărtat, pe când primejdia bolșevică este colea, lângă hotarul de Răsărit și cine nu crede, n'are decât să se gândească la gropile miilor de Polonezi dela Katyn și la glonțul tras de călăii roșii prin ceață.

Astăzi, când a trecut un an dela glorioasele lupte dela Kerci, vremea ne găsește luptând cot la cot în Kuban alături de camarazii germani. Jertfa camarazilor români și germani căzuți pentru Patrie și Creștinătate să ne fie mereu drept pildă și să avem aceeași dărză încredere în izbândă finală și în sfîntenia drepturilor noastre.

I. VALERIAN

OSTAȘ ROMÂN

Ce pană măestră va da pe lume glia
Să-ți cânte pentru veacuri, credința,

Tu, biet umil al brazdei de nămeni

Te-ai prefăcut de-odată în leu

Și'n iureș de furtună ai spulberat mișei

Ce-au pângărit pe Domnul din Cana

Galilei

Ca trăsnetul din munte te-ai repezit

Ce 'mprăștia în lume otrava și povara.

Erou al Crucii! Veșnic vei fi pe lume

Te-or preamări poezii și preoți 'n altare

Te-or pune 'n rând cu sfinții ce-au

Pentru credința 'n Omul cu fruntea

Te-or toarce 'n fir de basme buni cu

Când viforul pe-afară sufla-va cu

Te-or trăgăna în doină copilele la grâu,

Sau când albi-vor pânza, în unde reci

Erou sublim al Crucii cu brazda

Esti muntele credinții în veci nebiruit!

NECULAI C. OPRISANU

BISERICA NOASTRĂ

La răscruci de istorie, neamul nostru și-a găsit, mai totdeauna, tăria în credință. Biserica românească a fost izvor de energie și putere. Ea a întărit pumnul de fier al ostirii, a sprijinit voința conducătorilor și a mângâiat pe cei îndoliați.

Azi, pe câmpiile îndepărtate, pe care se scrie cea mai glorioasă filă a istoriei naționale, ostașii noștri, ca și părinții, bunicii și străbunicii lor, luptă în aceeași credință și se jertfesc în numele a-celuiași biserici.

În fiecare piept, în fiecare suflet, ei au o biserică, luminoasă și mare. Tot aurul din lume, tot ce se poate închipui mai frumos, sălășluște acolo, în fiecare din ei.

Numai cine a fost printre eroii noștri, poate înțelege măreția și puterea credinței lor.

Să săpăm în inimile noastre, și din colburile grele ale uitării să scoatem întreaga noastră credință. Să ne bucurăm de prezența ei și adunând-o întreagă în pumnii sufletului nostru, să o înconjurăm cu voința dărză de a trăi, de a tubi și de a învinge.

Să învățăm dela eroii noștri a crede și a birui. Lecția lor să ne trezească la noui înfăptuiri pentru Patrie.

Să facem așa, ca să putem spune: Biserica noastră — tăria noastră.

Ar fi cel mai patriotic răspuns Mareșalului Desrobitor, care spunea cândva: „Armata noastră — mândria noastră”.

FAPTE VITEJEȘTI

ALE AVIAȚIEI ROMÂNE

Aviația română continuă să-și dea contribuția pe frontul de răsărit, cu același avânt, cu același spirit de jertfă ca și în primele și emoționantele zile ale începutului campaniei. Misiuni din cele mai grele îi revin în toiul bătăliilor, misiuni pe care le duce la îndeplinire întotdeauna cu succes. Incredătorii în aripile lor și mândri de încrederea ce le-a acordat-o Țara, Regele și Mareșalul, aviatorii noștri înscriu mereu în cartea faptelor nepieritoare ale neamului noui isprăvi de arme.

Recent, un comunicat special a postului de radio Berlin ne-a adus știrea că avioanele de luptă române au efectuat un atac prin surprindere asupra unui aeroport sovietic și au distrus, pe sol, cinci avioane bolșevice.

E un record de curaj și de vitejie care ne umple sufletele de mândrie.

Colonelul erou Ion Palaghiță a fost coborât la Iași în Cimitirul Eroilor

În jurul catafalcului din catedrala metropolitană, lumina feclilor fac să se lăsească oțelurile uniformelor ce străjuesc sîriul ascuns sub un maldăr de flori... Colonelul Ioan Palaghiță, între cei patru tineri camarazi care fac de gardă își doarme senin somnul nemuririi, cu fruntea spre astrele care i-au călăuzit destinul eroic. După ce faima numelui său glorios îl precedase în Patrie, purtată pe aripi de victorie, i-a poposit în Moldova lui dragă și trupul vînjos, răpus de plumbul vrămaș... Glonțul dușmanului nu a putut însă curma belsugul de viață din sufletul acestui ostaș, a cărui vitejescă moarte afirmă în auzul Neamului și-al lumii că tot ce respiră dincoace de Prut poartă hotărîrea supremelor sacrificii, pentru ca hotarul Nistrului să rămână neînfrînt stăvilă în fața cîmpitorilor din răsărit.

De când rămășitele pămîntesti ale colonelului Ioan Palaghiță au fost coborîte din avionul care le strămutase în țară, în atmosfera patriarhală a Iașului s'a coborît și s'von de evlavie, purtat în dangătul clopotelor. Pe urmele văduvei și fetiței care urmau afetul, mai întâi dela aeroport la spitalul militar, apoi de aci la catedrala metropolitană, un împunător cortegiu străbătuse ulițele bătrînului târg, sub miremele copacilor în floare. Mulțimea asistase smerită la slujba divină; până seara târziu se perindau prin fața catafalcului nenumărați drumeți: femei și copii, moșnegi și copile, murmurînd smerite șoapte de veșnică odihnă pentru acela a cărui moarte dăruiește Neamului o răsunătoare pravilă de luptă.

În timp ce lumea îi aducea prinosul său de recunoștință pentru împunătoarea lui jertfă, demnitarii țării se așezau la biserica metropolitană să se închine la căpătîiul celui plecat dintre camarazi lui de arme și de izbânză.

Slujba religioasă

La ora 13,30, un sobor de preoți în frunte cu I. P. S. S. Mitropolitul Iri-nen a început slujba religioasă.

Imnul de slavă al preoților se îmbină cu glasul metalic al clopotelor Mitropoliei. Catafalcul e acoperit cu drăpele, covoare și jerbe de flori.

În jurul catafalcului este adunată familia defunctului: mama, soția, micuța Lila și cei ei doi frați mai mici ai eroului.

D-l general C. Pantazi se înclină în fața catafalcului și prinde de mătasea tricoloră cele două ordine decernate de Suveran: „Mihai Viteazul“ cl. III-a și a II-a.

Lângă jerbele și coroanele care se ridică ca o movilă la catafalcul eroului, se văd trei mari coroane: cea pe care a trimis-o d-l Mareșal Antonescu, cea a Cavalerilor Ordinului „Mihai Viteazul“, reprezentată printr-o delegație specială și cea a Primăriei Iași. Alături se vede coroana trimisă de camarazi lui de arme din Reg 94 Infanterie.

După săvârșirea slujbei divine a luat cuvîntul d-l colonel Simulescu, care a evocat pilduitoarea carieră a eroului.

Cuvîntarea d-lui General Pantazi, Ministrul Apărării Naționale

Cu graul sugrumat de emoție, Ministrul Apărării Naționale evocă zilele în

care a cunoscut pe eroul Ion Palaghiță, comandant de batalion la digul de cremene din Cuban:

Pe locotenent-colonelul Palaghiță, a cărui memorie o cîntăm astăzi cu suflutele îndurerate, l-am cunoscut în preajma crîncenelor lupte, unde viața lui s'a jertfit pentru viața neperitoare a Patriei.

Eră în a treia zi de Paști, la postul de comandă al colonelului Gașpar, comandantul unui regiment de tunari din Divizia 19-a Infanterie. Venisem să petrec timpul tradiției noastre creștinești alături de cei care, desbrăcați de orice interese meschine, și-au închinat inima lor nobilă, apărării Țării.

Acolo, am găsit adevăratul suflu al creștinismului, luptînd în contra barbariei și a omorîtorilor de suflute. În acru lîmpede al frontului, acolo unde existența omenească se dăruiește, unde nu mai dăinuiesc micile patimi și scăderile interne ale oamenilor, l-am văzut pe locotenent-colonel Palaghiță în mijlocul soldaților săi.

Un bărbat în sensul înalt al cuvîntului, stăpînînd prin curaj și hotărîre împrejurările, cu suflet cald și generos față de subalternii săi, cu o adîncă concepție a datoriei, așa m'a apărut dela început bravul nostru camarad. Eră în felul lui de a vorbi și a se purta, semnul care nu înșală, a inimilor curate. Eră simplu în atitudine, avea o privire clară asupra lucrurilor.

M'a arătat poziția ocupată de trupele lui la Nord-Est de Krimskaja, în apropierea liniei ferate care merge spre Rostov. Avea linia principală de rezistență înapoia contra-fortului acestei căi ferate. La flancul stîng al acestei poziții se afla pe aceeași linie un crîmpei de pădure, care intra în sectorul vecin al Batalionului 1/94 Infanterie. În acest cadru redus, simțul și logica lui lîmpede au realizat una din acele operații, a căror frumusețe nu rezidă în mărirea proporțiilor, ci în dominarea problemei și în soluționarea ei, indiferent de dimensiunile sau extensiunea pe care poate să le aibă.

Cu vorbe simple, fără nicio urmă de exagerare, locotenent-colonelul Palaghiță m'a explicat actul său ostășesc. Prevedea dinaintea luptei, că adversarul va încerca să se infiltreze în acea pădure din sectorul vecin, pentru ca de-acolo să poată învalui trupele celor două poziții vecine. Și-a pregătit pentru aceasta o companie, care trebuia în momentul critic să înainteze de-a lungul rambleului de cale ferată, în direcția pădurii, pentru a tăia infiltrația rusească și a o ataca din spate.

Conceptută atât de clar, operația aceasta a fost dusă la îndeplinire cu o hotărîre și vitejie exemplară. Și ea a reușit admirabil, oprind dezvoltarea pericolului care amenința trupele române și germane din acel sector. Ce simplă țare o acțiune ca aceasta atunci când o vezi din depărtare în liniștea gândului! Dar noi știm că viteză, că s'a pănăre de sine și că hotărîre trebuiesc pentru a o face să izbutească în clocoțu obuzelor și în apropierea morții.

Locotenent-colonelul Palaghiță însă, cu marea sa curățenie sufletească m'a povestit în felul lui modest, fără să-și închipuiească măcar că fapta lui era aceea a unui viteaz. Avea doar pe față lumina liniștită a celui ce și-a făcut datoria! Fapta lui a fost însă admirată de întreaga noastră armată. Regele nostru i-a conferit Ordinul „Mihai Viteazul“ cl. III-a, iar Führerul Mareșal Reich German i-a trimis Crucea de Cavaler a Crucii de Fier.

Aceste distincțiuni, locotenent-colonelul Palaghiță le purta cu modestia lui înăscută, simțindu-se unit adînc cu toți camarazii veniți în cîmpurile Caucazului pentru dreptatea românească. Eră și el unul din soldații Diviziei 19-a Infanterie, atât de încercată în luptele glorioase ale armatelor române în Cuban.

(Urmare în pag. 4)

Dezastrul sovietic dela Novorosiisk

Eroul Colonel Palaghiță

Printr'un înalt decret M. S. Regele a conferit ordinul militar „Mihai Viteazul“, clasa a III-a, maiorului Palaghiță N. Ion, din Reg. 94 Infanterie, „pentru curajul deosebit, inițiativa și priceperea de care a dat dovadă pe cîmpul de luptă“.

Iar motivarea acestei înalte distincțiuni militare este făcută în termenii următori:

„În ziua de 3 Aprilie 1943, inamicul cu forță de aproximativ o divizie, atacînd în sectorul batalionului I și mai la Nord, deși cu pierderi de circa 70 la sută, reușește să rupă frontul în sectorul de Nord, ocupat de un batalion vecin. Maiorul Palaghiță N. Ioan, din proprie inițiativă, ordonă un contraatac cu compania din rezerva sa. Contraatacul pornește sub focul ucigător al inamicului, care seceră o parte din ofițeri și trupa acestei companii. A fost nevoie să conducă personal atacul, zdrobind pe inamic și reușind aproape instantaneu să refacă frontul“.

Iar Mareșalul Conducător, prin două decrete consecutive a înălțat la gradul de locotenent-colonel și la gradul de colonel pe eroul maior Palaghiță N. Ioan. Printr'un alt înalt decret regal, Suveranul îi acordă, post-mortem, ordinul „Mihai Viteazul“ clasa a II-a.

Vestea care ne-a venit din întunecatului front al Cubanului, unde forțele româno-germane opun o rezistență eroică unor superioare forțe bolșevice, mișcă inima noastră românească, dar și o umple în același timp de mîndrie. Pentru că faptele de arme ale Maiorului Palaghiță depășesc prin eroismul lor puterea atacatoare a inamicului, înscrind în același timp în cartea războiului, pe care o scriem cu sîngele nostru, una din paginile cele mai strălucite.

Colonelul Palaghiță, prin jertfa lui, a ridicat pe culmi noi, nebănuite până acum, spiritul eroic al armatei noastre, care luptă cu o jertfire de sine împotriva unui dușman hain, ce nu cunoaște legile onoarei și ale omeniei. Trupele sovietice nu au nimic asemănător cu armatele europene, ele fiind îndobitocite, pentru ca în felul acesta prin groază bolșevicii să poată smulge o victorie la care nu vor ajunge niciodată.

Da, este întristătoare vestea morții eroice a Maiorului Palaghiță, dar nu este mai puțin adevărat că ea constituie încă un exemplu strălucit al puterii de luptă și de jertfire a soldatului român, arătînd în același timp dușmanilor noștri și propagandei mincinoase a anglo-americanilor că armata română este prezentă pe frontul oriental și că participarea ei la lupta de distrugere a bolșevismului este esențială.

Bravi noștri ofițeri și soldați care se află pe frontul dela Cuban, scriu în aceste momente unul din cele mai însemnate capitole din istoria acestui războiu. Jertfa Maiorului Palaghiță este adînc pilduitoare pentru că ea ne arată că ori prîn câte greutăți am avut de trecut, puterea noastră de luptă și de jertfă nu a putut fi micșorată întru nimic.

Maiorul Palaghiță este unul din eroii patriei, iar în fața amintirii lui, Românii de pretutindeni se descoperă și se închină. Cu propria lui viață, Maiorul Palaghiță a dat viață și mai tumultuoasă spiritului eroic al neamului.

NOI N'AVEM MORȚI

Nu s' morți cei ce căzut-au pe cîmpul de onoare!...

S'au dus numai pe drumul aprins de ideal!...

Privește... O lumină călătorind în soare;

În urma ei: credința în vremuri viitoare Răsare tot mai albă și crește val de val!

Cu sfinții străluci-vor în suflutele drepte! Cu cât vor trece anii... cât tineri, mai frumoși

Veni-vor la răsruce de drumuri... să ne'ndrepte

Cu vorbele de flăcări curate și 'nțelepte Și să ne-arate calea visată de strămoși!...

Și fiecare nume, frumos ca o minune, Cîntat va fi de vînturi... cât vîntul va trăi,

Și vii vom fi cu toții prin vremuri tot mai bune...

Același fir ne leagă și 'n sfînta rugăciune Slăvi-ne-vor cu cînte copiii de copii!

Noi n'avem morți în țară și nimenea nu plînge

Și niciun suflet încă de jale nu s'a stîns! De cei ce-s duși... cu fală noi îi purtăm în sînge,

Credința lor e farul ce'n veci nu se va stînge!

De-ar fi să cadă cerul... noi n'avem morți de plîns!

Zădarnică, o jale, ai vrea să rupi cununa!

De cei plecați ne leagă același fir de tort. Credința lor, a noastră-i acum și 'ntotdeauna!...

A lor fuse credința să fim cu toții una! Zădarnic bați la poartă... noi n'avem niciun mort!

ZAHARIA BÂRSAN

Frăția de arme româno-germană în Kuban

Colonelul erou Ion Palaghiță a fost coborât la Iași în Cimitirul Eroilor

(Urmare din pag. 3)

Era mai ales unul dintre spiritele conducătoare ale Regimentului 94 Infanterie, cu soldații lui plecați din locurile Lugojuului și ale Mehedințului. El, locotenent-colonelul Palaghiță, se contopea în această mare înfrățire a românilor din toate părțile Țării, iar faptele lui s'au adăugat faptelor celor mulți căzuți pentru Patrie, după cum sufletul lui s'a alăturat celorlalte suflete românești ridicate peste văzduhurile lumii.

Am stat 3½ ore la Batalionul Palaghiță, împărțându-mă din atmosfera aceea înălțată, în care sufletul își reia înălțătatea lui firească în viața oamenilor. În timpul când făceam această inspecție, celălalt batalion din regimentul său, împreună cu comandantul regimentului, pregăteau poziția care trebuia peste câteva zile să fie ocupată de eșalonul de luptă la Răsărit de satul Moldovanskaja.

De atunci luptele au continuat. Inamicul a atacat mereu cu forțe numeroase. Între timp linia de rezistență a fost dusă pe pozițiile din preajma acestui sat cu numele scump al Moldovei. Aci, în regiunea aceasta îndepărtată, unde apăsarea rusească a izgonit mari părți din populația moldovenească, s'au petrecut ultimele clipe ale viteazului soldat Palaghiță. Simțeam cu toții și mai ales el, care se născuse în Moldova, drama istorică a Românilor ruși în continuu din trupul Țării lor de către vitregia vecinilor.

Regăsindu-se după atâta timp de asuprire, sufletele Românilor au bătut îndată la fel și graiul lor, care nu a putut fi ucis, a povestit amărăciunea vremurilor de înstrăinare. Cu marele lui suflet de român, Mareșalul Antonescu a readus la granițele Țării pe acești moldoveni din Cuban, punând astfel capăt unei mari suferințe a fraților noștri exilați. Dece Domnul ca toți fiii Nației noastre să se întoarcă cât mai curând în hotarele României noastre adevărate.

Batalionul locotenent-colonelului Palaghiță avea la dreapta și la stânga sa trupe germane, care la rândul lor, la dreapta și la stânga aveau alte trupe românești din bratele regimente ale Diviziei 19-a ale Vânătorilor de Munte și ale Corpului de Cavalerie. Înțelegerea deplină, spiritul camaraderesc cel mai desăvârșit și însușirile ostășești cele mai alese s'au împerechiat în această luptă comună a soldaților români și germani contra bolșevismului.

Eroismul român a înscris înalte pagini de glorie în această înălțare sângeroasă, arătând lumii cătă vlagă se

poate găsi într'un popor care-și apără granițele lui naționale și ființa lui sufletească. Căci acesta este războiul pe care-l ducem noi pentru întregirea Țării și pentru apărarea civilizației creștine.

Pentru aceasta a luptat și pentru aceasta a murit locotenent-colonelul Palaghiță. A vrut soarta ca trupul lui să cadă în apropierea aceluia sat pierdut din Cuban unde se mai auzea printr'un miracol cuvânt românesc. A fost parcă o ultimă mângâiere a celor de acasă, a familiei lui îndurerate, în fața căreia ne închinăm cu emoție și-i aducem gândul mișcat și grija afectuoasă a Mareșalului nostru.

Acum, în clipa în care îi închinăm în numele Armatei și al Mareșalului salutul suprem camaradului nostru iubit, figura lui se ridică simbolic pentru cei rămași în urmă.

Împreună cu ceilalți nenumărați eroi ai României, el a încarnat cu simplitate și bărbăție, voința neînfrântă a Neamului nostru de a trăi liber și a nu ceda nimic din drepturile sale istorice. În acest gând stă mângâierea noastră și credința neșovălnică, că jertfa lui nu va fi pierdută pentru ziua cea mare a dreptății românești.

Salutul din urmă

Emoția asistenței este nespusă... Ceremonia aceasta funerară a devenit un prilej de exaltare a sufletelor: sufletul celui căzut domină cugetele tuturor, simbol al năzuințelor de unitate românească, simbol al frăției de arme româno-germane, simbol al idealului de strângere laolaltă a Românilor de pretutindeni, atât de mișcător exprimat în cuvântarea Ministrului-soldat.

După rostirea cuvântării, dl general Pantazi pășește spre grupul familiei: se înclină în fața mamei, a soției și fraților eroilor, exprimându-le cuvintele care alină durerea celor învăluți de dragostea recunosătoare a Neamului. Ridicat pe umeri de elevii Liceului militar, sicriul este purtat pe afetel de tun din fața catedralei; trupa dă onorul. Cortegeul pornește spre cimitirul „Eternitatea”.

Pe tot parcursul, străjuit de ostași și de elevii școlilor ieșene, trupele dau onorul: muzica intonează marșurile închinare eroilor.

Pe străzi cu nume de voevozi, cortegeul se îndreaptă spre mormântul din „parcela Eroilor” a cimitirului; groapa a fost săpată în fața liniei de cruci ostășești.

Aici, nicio cuvântare. Ci numai salva de onoare a armelor, vutul detunăturilor în mijlocul cărora colonelul Ioan Palaghiță a căzut pentru Patrie. Elevii coboară sicriul în groapă; trompeții sună prelung.

Este salutul din urmă al unui Neam întreg pentru unul din fiii săi cei mai mândri, pentru un ostaș în care s'a întrupat și a respirat năzuința de libertate, vitejia Neamului întreg.

Un fapt de arme strălucit

S'a împlinit un an de când orașul Kerci a fost cucerit de o unitate din armata română sub conducerea Generalului Korne, Cavalier al Crucii de Fier, câștigând astfel o victorie strălucită în colaborare cu armata germană. Străpungerea frontului bolșevic în peninsula Kerci și cucerirea portului de război Camisburum, este un fapt de arme care prin repeziune și prin îndrăzneala sa a adus la un mare succes militar.

Detasamentul Korne, plecat la începutul războiului din orașul Dorohoi, s'a distins în timpul campaniei din Est în Basarabia, dincolo de Nistru și Bug, mai târziu în spațiul Niprului și apoi pe litoralul Mării Negre. Aceste prime unități românești motorizate, care au intrat în acțiune pe frontul de Est, au fost pline de curaj și de spirit de sacrificiu, de o disciplină exemplară, demnă de roșiori, totdeauna gata de a intra în acțiune.

În luptele din iarna 1941-1942, detasamentul a acționat în luptele decisive de apărare și la începutul primăverii se găseau în spațiul „Stari-Krim”, în apropierea orașului Feodosia.

După o iarnă grea, primăvara frumoasă a adus în sufletele ostașilor bucuria lunii Mai. Detasamentul Korne a fost repartizat în primele zile ale lunii Mai pe lângă o unitate motorizată germană.

Nimeni nu a bănuțit atunci ce misiune mare avea de rezolvat.

Peninsula Kerci, legată de Crimeea prin istmul Paparici, lat numai de 18 km, era pe atunci ocupată de bolșevici. Bolșevicii organizaseră acolo o apărare puternică, cu ajutorul cazematelor, șanțurilor antitanc și sarmă ghimpată, în așa fel că au ajuns să construiască o adevărată fortăreață. Sistemul acesta de apărare a fost străpuns în primele zile ale lunii Mai de către unitățile germane și prin această spărtură în dimineata zilei de 8 Mai a înaintat vertiginos brigada germană, careia îi era atașat detașamentul Korne.

Detasamentul român a primit misiunea de a cuceri portul Kerci și localitatea Camisburum, care este situată la 6 km Sud de acest important oraș.

Printr'un atac nemai pomenit de îndrăzneț și rapid, detașamentul a reușit în prima zi a atacului — adică la 8 Mai — să străpungă liniile inamice, atingând o adâncime de 32 km în liniile inamice.

După un scurt repauz, în noaptea de 9 Mai, a continuat înaintarea a doua zi cu aceeași repeziune, până ce a fost oprit către orele 11 pe înălțimile dela Sarajim, aproximativ 30 km Vest de Kerci. Aci bolșevicii au rezistat cu ultimile forțe. Ei au primit ordin de a rezista cu orice preț căci altfel orașul Kerci va fi pierdut.

Detasamentul român se infiltrasă în mijlocul pozițiilor sovietice, care din cauza înaintării rapide a trupelor române, intrase în debandadă. Bolșevicii au fost cuprinși de o adevărată panică și au aruncat armele. Șoselele erau blocate de coloane întregi și de material de război distrus. A urmat o fugă dezordonată, iar comisarii și politrucii care au părăsit unitățile lor, au fost prinși.

Două aerodromuri au fost ocupate intacte. Pe unul din ele se mai găseau încă 25 de avioane bune. Bolșevicii nu s'au gândit că în interval de numai câteva ore trupele române vor putea ajunge în spatele puterilor lor fortificații.

Pe înălțimile dela Sarajim, bolșevicii au adunat încăodată puternice forțe pentru a împresura brigada germană-română atât de mult înaintată, cu intenția s'o nimicească. Ei au reușit după lupte grele să împresoare această brigadă tăindu-i legăturile cu restul trupelor. Bolșevicii au atacat în permanență pe cei împesurați, care au fost alimentați cu ajutorul a 4 avioane cu hrană și muniții timp de două zile.

Atacurile infanteriei bolșevice erau sprijinite de artilerie grea și de aviație, bombardând mereu coloanele româno-germane cu bombe și armele de bord. Germanii au folosit 2 avioane de vânătoare Messerschmid, cu piloți excelenți, care au atacat cu succes bombardierele bolșevice. Faptul acesta, precum și ajutorul dat de aviația germană, au contribuit la rezistența trupelor române, până ce după 2 zile ele au luat contact cu flancul stâng al unității germane.

În cursul acestor lupte, col. Korne a fost rănit, însă a refuzat să fie tratat într'un spital, conducând luptele mai departe. Prin atitudinea sa a dat un frumos exemplu de curaj și sacrificiu.

Rezistența bolșevicilor a slăbit în sfârșit și la 12 Mai începuse să se retragă spre țărmul Mării Negre. Stăvilarul dela Ortalei, la Sud-Est de Sarajim a fost ajuns, iar de acolo col. Korne își îndreaptă detașamentul spre Nord, direct spre Camisburum.

În cursul acestui atac, colonelul german, comandantul trupelor motorizate, a fost grav rănit. Colonelul Korne a preluat astfel totala conducere a luptelor ce au urmat și a condus unitățile germane și române la victoria finală și la îndeplinirea ordinelor primite.

Colonelul român, cu brațul în eșarfă, cu schije de grenadă în față, asaltează cu motocicliștii germani în frunte, Camisburum, și atinge localitatea cuprinsă de flăcări încă în seara zilei de 12 Mai.

Sovieticii și partizanii risipiți trăgeau încă din toate casele. Motocicliștii germani s'au luptat sub comanda colonelului român până ce au pătruns în mijlocul orașului. Acolo au fost întâmpinați de trupe de motocicliști care veneau dinspre răsărit. Colonelul Korne i-a întrebat:

— „Căror unități aparțineți?”

— „Ale generalului L.”

— „Unde este generalul L?”

— „O sută de metri de aci conduce de după o casă sfărâmarea ultimelor rezistențe.”

Câteva minute mai târziu, cei doi ofițeri își strângeau mâna. Ei, care împreună câștigaseră atâtea frumoase victorii, se regăseau triumfători. Cei doi ofițeri au legat o inimoasă camaraderie, iar colonelul Korne povestea de multe ori că momentul acela în care s'a regăsit în mijlocul localității Camisburum, aparține celor mai frumoase amintiri de război.

În timpul nopții au condus împreună cucerirea completă a localității ce ardea. Odată cu ivirea zorilor intensitatea luptei a scăzut. Liniștea se întindea pas cu pas. O frumoasă victorie a fost câștigată, poate cea mai frumoasă pe care detașamentul Korne o cunoaște până azi. A fost o victorie la care s'a ajuns prin pilduitoarea conlucrăre și camaraderie între unitățile germane și române în vechiul spirit al cavalerismului.

Dr. HEMPELMAN
reporter P. K.

ANIVERSAREA DELA BLAJ

Se sărbătorește la 15 Mai, în cetatea de reședință și ideal românească a Blajului, aniversarea a două veacuri și jumătate dela nașterea lui Inochentie Micu Clain, al treilea episcop al Bisericii Române-Unite și una din cele mai luminoase figuri ale Ardealului luptător și naționalist.

Inochentie Micu Clain, ca și urmașii de mai târziu ai bărbăției și avântului de peste Carpați — a simțit într-o nobilă și puternică manifestare de conștiință, luptele înaintașilor lui pentru eliberarea spirituală și politică a Ardealului, cărora el a finit să le dea ecoul unei acțiuni și mai vie, și mai puternice și mai clocotitoare.

Ca și alții, episcopul Inochentie Clain — într-o vreme când, dela Carpați și până la Tisa, poporul românesc se sbatea în întinerie și muncă istovitoare — a crezut că dreptatea românismului e aproape și că pe drumul anevoios dela Viena va putea să descopere binefăcătoare atenție imperială pentru frații nefericiți de acasă, cărora el voia să le asigure un viitor de liniște și dreptate.

Luptătorul român din secolul al XVIII-lea, nu era numai un apostol al Neamului său, ci și un înfăptuitor de seamă, care a căutat să dea Bisericii și poporului ce păstora o instituție de adevărat folos pentru împrăștierea învățăturii și pentru chemarea tuturor fiilor săi duhovnicești la lumina evangheliei creștine.

Pe locul unde este astăzi Blajul și care atunci era pustiu, Inochentie Clain a ridicat nenumărate instituții de cultură și cu bani adunați de preoții lui săraci, a zidit catedrala care trebuia să fie mai târziu centrul de unde se pornea cu eco-

uri istorice, lupta de veacuri a unui popor obidit și năpăstuit de clica burgurilor vieneze.

Dar opera lui Inochentie Clain stănește în trecutul vieții noastre naționale prin îndrumările pe care el le-a dat unor serii întregi de elevi formați la vestitele lui școli de cultură românească și care, trimiși la Roma, aveau să ne aducă mărturie despre drepturile și veșnicia latină.

Vieța lui Inochentie Clain nu rămâne însă acolo unde trebuie s'o mănă destinul și dragostea lui puternică pentru existența Neamului său. În urma unor intrigă a iezuiților dela Curtea Mariei Tereza, episcopul român este trimis în exil la Roma, unde totuși continuă să ducă mai departe lupta naționalistă, alături de preoții care rămăseseră acasă și care îi trimiteau nădejdiile lor îndreptate și unirea lor la acțiunea începută.

Anii trec însă și cu ei puțința de revenire la vatra străbună se stinge tot mai mult pentru prelatul exilat și pentru apostolul românismului.

La 72 de ani, Inochentie Micu își dă sfârșitul, după ce făcuse toate eforturile, îndurase toate umilințele și suferise toate lipsurile spre a continua lupta de veacuri a poporului român, cărui el îi încredinșase comorile lui de suflet și de măreață simțire.

Aniversarea dela Blaj a fost deci nu numai o reînnoire spre figurile acelor martiri, care au săpat la edificul României de azi și care i-au văzut destinul glorios, ci și o chemare la solidaritate, la luptă și năzuință, pentru temerurile unei istorii străbătută de atâtea jertfe și încheată din atâtea suferințe.

Vânătorii de munte români în Kuban

..., Am făcut armata cu Regele Carol I'...

Acesta este argumentul cel mai puternic pe care Gheorghe Dumitreco, fost Dumitrescu, din Brăila, îl spune tuturor ofițerilor și ostașilor români la care cerșește o bucată de pâine sau câteva linguri de ciorbă. O căciulă de postav îmblănită cu cojoc îi acoperă capul încrunțit, iar deoparte și de alta se scoboară peste urechi două elape înodate sub bărbie. După statură se vede că a fost cândva un om bine legat. Acum însă e slăbit peste măsură. Merge încet sprijinindu-se în băț, pe care-l mută pe caldarămul unui oraș din Crimeea, mai des decât picioarele, iar când vremea e umedă și rece, tremură atât de tare, încât cei doi dinți din partea de sus, singurii pe care-i mai are, se elatină ca niște limbi minusele de... elopot.

Are 74 de ani, iar puterile abia-l mai ajută să se târăie pe lângă pereții deslipiți și mușcăți, în căutarea unei coji de pâine. Se aseamănă mai degrabă cu o umbră, al cărei corp e înmormântat de mult, care a părăsit pentru un moment raela sicriului, iar acum umblă în căutarea mormântului pe care nu-l mai găsește...

Și... poate că în adevăr: Gheorghe Dumitrescu a murit de mult... încă dela rusificarea numelui, rămânând să-și târască zilele amare printre noi numai Dumitreco, o altă fațetă a fostului cetățean al Brăilei.

Când și dai o bucată de pâine, ceva unct sau o cutie de conserve, plânge de bucurie: eu o mână strângă la piept darul eu nesaț, iar eu celaltă apucă gâtul binefăcătorului, îl trage către el și-l sărută pe obraz: „...Să trăiești taică... Dumnezeu să-ți ajute să te întorci în țară... și picăturile de lacrimi se rostogolesc repede, se sfarmă și dispar în zdrențele pe care le înfășoară în jurul piciorului, în loc de încălțăminte.

„...Și eu sunt român... Am făcut armata cu... Regele Carol I'... (desigur că vrea să spună că a făcut armata sub Regele Carol I).

„Eram în Regimentul 3 Călărași Brăila. Hei... ce om eram pe vremurile acelea... voinic, tânăr și călăreț meșter tare... și iar îl năpădese lacrimile, ca o pârș: de rău după țară și locul natal, ori poate după tinerețea lui, care s'a îngropat de mult pe străzile Brăilei.

Moș Dumitreco a trăit în Brăila până la vârsta de 44 ani, fiind căsătorit cu femeia Sofia, care a murit înainte de a părăsi casa. Cu această femeie n'a avut copii. Trăia însă destul de bine, căci meseria lui de croitor îi făcă chiar... petreceri în regulă.

„De când am venit în Sevastopol însă, am trăit greu. La început m'am trudit să găsesc de lucru... Apoi m'am dădea suficiente parale, încât putea să câștige dintr-o dată... o rusoaică din localitate, — eu care am făcut o fată, așa încât greutățile erau și mai mari. Mi-am înghebat și aici un atelier de croitorie, dar nu prea aveam de lucru, așa că de multe ori eram nevoit să muncesc în port pentru întreținerea familiei. Abia atunci mi-am dat seama cât de bine trăiam în orașul meu... Brăila.

În timpul războiului trecut am fost concentrat la lucrările de întărire a orașului, apoi am fost dus la săpatul tranșelor subterane din jurul Odesei.

De când au luat bolșevicii stăpânirea în Rusia, am dus-o și mai greu... Aceștia au adunat pe toți meseriașii în anumite clădiri, punându-i să lucreze sub control. La început eu n'am vrut să mă duc acolo... Eram obișnuit să am atelierul meu, unde să fiu stăpân. Aha, ziceau șefii bolșevici, tu vrei să faci bani, dar banii sunt ai Statului bolșevic, nu ai tăi. Atât au spus. Nu m'am luat eu forța pentru a mă duce în adunarea aceea a croitorilor dar în schimb au interzis tuturor să mai lucreze la particulari, ci numai la atelierul central al orașului. În puțin timp m'am văzut muritor de foame. A trebuit să mă rog de ei pentru a mă primi în atelier. Aci munceam mult, iar hrana ce mi se dădea — o ciorbă neagră și amară, — ne ajungea numai atât ca să nu murim de foame.

Înainte de a împlini 60 de ani, am fost scos din atelier, spunându-mi că sunt bătrân și... ocup locul altuia tânăr, deși eu puteam lucra, căci am avut și am încă vederea destul de bună.

De ac' înainte trebuia ca fata și soția mea să muncească dublu pentru ca să mă poată hrăni și pe mine, căci eu nu mai contam nicăieri în rația de mâncare.

Cu doi ani înainte de izbucnirea acestui războiu am fost evacuat din Sevastopol, spunându-mi că în cartierul acela urmează să se clădească școale pentru omenii. Noi am aflat însă că se lucra la dotări pentru apărarea orașului.

Fata mea s'a căsătorit cu Ilie Crevencenco din Sevastopol, cu care a avut 3 copii. Ginerel meu făcuse armata la aviație. Când a izbucnit războiul a fost chemat și trimis la Vladivostok. De atunci l'am mai auzit nimic de el...

Și așa, domnule, — sfârșeste Dumitreco, — iată necazurile mele.

Ce bine era dacă rămâneam în România... Spune mata la comandantii d-voastră să-mi dea voie să mă înapoiez în țară... Să am măcar parte să fiu îngropat în pământul țării pe care am părăsit-o crezând să găsesc aici belșugul.

Mi-e dor de țară, domnule, mi-e dor și tare rău tem că n'o să mai ajung s'o văd... și moș Gheorghe își duce repede mâna la ochi, pentru a opri năvala lacrimilor ce sunt gata să izbucnească... Apoi pleacă încet, eu capul în pământ și încovoat de spate, iar în urma lui, rupturile ce-l înfășoară picioarele, plescă ritmic pe caldarămul umed al orașului...

Subtit rez. D. BUNESCU

Cântecul Feleacului

— Ce te doare, măi Feleac,
Deal de pe pământul dac,
De stai tu așa posac,
Și privești tot într-o parte,
Ici pe-aproape, nu departe,
Și privești numai de vale,
Nu departe, ici la poale?

— Cum să nu fiu eu posac,
C'am rămas fără ortac,
Singur pe pământul dac,
Că de când mă știu Feleac,
Printr'al anilor puhoi
N'am fost unul, am fost doi,
La dureri și la nevoi.
Că de când mă știu sub soare,
Frăioare, frăioare,
Tot cu Clujul la picioare,
Și de când mă știu sub lună,
Tot cu Clujul împreună,
Pe timp rău, pe vreme bună.

Primăvara când venea,
Clujul galeș mă privea
Și Feleacu-i trimetea
Pentru zi de sărbătoare,
Cântec de privighetoare
Și podoaba lui de floare
Pentru brâu de fată mare.

Vara dacă dogorea,
Tot Feleacul mi-l umbrea
Și de sus îi dăruia
Mângâierea adierii,
Către revărsatul serii
Sau răcoarea ploilor
De sub norul călător.

Iar când toamna s'arăta,
Feleacul mi se îngrijea
Cărele de le'nărcă
Și la vale le pornea
Cu belșuguri și avere,
Ori cu struguri ori cu mere,
Ori cu ceară și cu miere,

Și nici iarna când sosea,
Feleacul nu adormea,
Tot cu nea se așternea,
Clina dulce și-o făcea,
Clujul sus că-i trimetea
Copilandrii lui cu săni,
Făcând tumbă și mătăni
În cojoace de dihanii,
Și ce s'von de zurgălăi
Și ce chiote pe văi,
C'adunam eu sus fărâte
Toată larma din cetate.

Iar acum ne-am rupt în două:
Ici e rouă, la Cluj plouă,
Ici e lună, la Cluj tună,
Ici e lin, la Cluj frutună,
Cum să nu fiu eu posac?
Cluju-i fără de Feleac
Și-un hotar de strâmbătate
Rupse fratele de frate.

— Lasă, lasă, măi Feleac,
Nu mai fii așa posac
Că nu-i dorul fără leac.
Nu simți tu din munți cum crește
Și pe șesuri se lățește,
Nu simți tu cum se ridică
Umbra celui fără frică,
Uriasă, năzdrăvană,
Peste țara transilvană?
N'o simți tu, din zare 'n zare,
Peste străambe hotare
Umbra sfântă, umbra mare
Cum pe lume alta nu-i,
Umbra lui, a lăncului?

Măi Feleac, alină-ți dorul
Că s'arată Crăișorul
Și va fi din nou, cât veacul,
Clujul frate cu Feleacul!

N. I. HERESCU

Camarazi de arme ciocnesc onă roșii

Făclii de Paști

În noaptea învierii la capul de pod Cuban

*In loc de dăngăt de clopot,
Râd brandturile cu hohot,
Iar în loc de slujbă sfântă,
Schijele prin văzduh cântă.*

Iarăș o primăvară; soarele aruncă razele lui binefăcătoare asupra pământului, care a stat amorțit luni de-a rândul. Natura a reînviat, pomii își îmbracă haina de sărbătoare, ostașii sunt mai vioi, toată lumea se pregătește pentru un mare eveniment care se apropie cu pași repezi. Pe toți îi auzi: „Vin Paștele”. „Vine Învierea Domnului”. „Ce frumos era anul trecut la acest praznic înălțător!”

Pumnii se încheiează și dinții serănesc și cei mai mulți se apropie și spun: „Dar ce e mai frumos și mai înălțător la un asemenea praznic, decât să lupti contra celor ce au răstignit pe Cristos și și-au bătut joc de credința propovăduită de el.

Așa zic bravii tunari de munte din Divizionul căpitanului R. N., care au salutai învierea Domnului cu salve de tun, dar salvele n-au fost trase așa cum se obișnuiește la asemenea ocazii, ei au fost trase în plin și rezultatul n'a întârziat să se arate, fiind zădărnice toate încercările rușilor de a debarca peste Cuban, pe malul cel ocupat observatorii tunarilor.

Zi de Paști; în tot sectorul o liniște mormântală; nu se aude decât murmurul apei Cubanului, ce își mână undele spre Mare. Observatorii înaintați sunt la posturi, numai ochii și urechile; își dau seama că bolșevicii pregătesc ceva.

La ceasurile 12 s'au convins că nici de data aceasta liniștea ce domnea, nu prevedea decât o pregătire. Rușii deslănțuie un foc infernal cu toate armele de care dispun: tunuri, brandturi, tunuri anticar și arme automate. Observatorii sunt și mai atenți la posturile lor.

Cu câteva bărci, o companie inamică încearcă să debarce. Acei care au reușit să ajungă pe malul ocupat de Români, au fost făcuți prizonieri, iar restul care formau grosul au fost înghițiți de valurile Cubanului nemilos.

După un scurt timp se face o nouă încercare de debarcare, dar de data a-

ceasta, cu efectivul unui batalion, pe circa 35 de plute improvizate pe butoaie goale. Sunt lăsați să se imbarce, plutele se desprind de mal, când serg. t. r. Schadi Iosif, observatorul înaintat al bateriei lt. Aslan N., dă comanda: Pe I. 7. I. 8. I. 9, câte trei salve trage!

Câteva momente de tăcere și proiectilele se năpustesc vâjâind prin văzduh, cu melodia lor sinistră, aducătoare de moarte.

Când comanda a fost executată, pe valurile Cubanului spumegând nu mai erau decât resturile plutei d'asupra, amestecate cu cadavrele celor ce au plătit scump îndrăzneala, scriind cu sângele lor, că: *Pe aici nu se trece.*

Vitejii observatori înaintați, ciocnesc câte un ou roșu, pe care Patru recunoscătoare a avut grijă să le trimită la timp. Bine dispuși după așa ispravă, își strâng între ei mâna și își spun: „Cristos a înviat”.

Serg. t. r. NEMEȘ ALEXANDRU

ÎNAINTE

*Dragi ostași un gând cuminte
Îndreptați spre răsărit
Și într'un vurs înainte,
Să împliniți visul dorit!...*

*Ridicați și scut și armă
Contra celor ce-au robii,
Căci sub ele, dăr se sfarmă
Valul lor, nelegiu!*

*Și cu lupta, înainte
Faimă 'n lume ridicați
Desrobind hotare sfinte
Unde au plâns surori și frați!...*

GHEORGHE M. POPESCU

Aviația română în Cuban

În timp ce trupele terestre române și germane obțin strălucite succese la Noworossisk și în Cuban, luptând împotriva unui inamic mult superior numeric, aviația noastră înscrie mari semne de biruință pe cerul întunecat de fum și nouri de plumb.

Aproape zilnic, forțele germano-române dau contraatacuri și resping cu pierderi considerabile pentru inamic toate valurile bolșevice care încearcă să izoleze și să încercuiască forțele noastre.

Aviația română, care stăpânește văzduhul în acest sector de lupte aprige, atacă fără răgaz forțele bolșevice deslănțuite, coloanele în marș, pozițiile de rezistență, depozitele de alimente și carburanți și intervin cu succes în tojia luptelor terestre.

În luptele aeriene, aviația română a devenit temerară pentru bondarii bolșevici, care sunt doborâți oricâteori încercă să primească lupta.

Numai în intervalul de două zile, un grup de vânătoare român, acționând în sectorul Cubanului, a scos din luptă 42 avioane inamice.

Ochii de șoim ai aviatorilor noștri au descoperit în zorii zilei de 10 Aprilie, un aerodrom pe care se găseau bine camuflate avioane bolșevice de bombardament și vânătoare.

Grupul român format din 50 avioane de vânătoare s'a năpustit asupra avioanelor bolșevice și printr'un fulgător atac la sol, a incendiat 7 avioane bolșevice, iar pe altele avarându-le.

În luptele aeriene ce au urmat în cursul aceleiași zile și în ziua următoare, brații noștri sburători au doborât 5 avioane inamice și au avariat puternic încă 30 avioane.

În timpul acestor fulgerătoare atacuri, grupul român nu a avut nicio pierdere.

Troupele terestre care erau încheștate în lupte strânse cu inamicul au putut observa cum știu să lupte aviatorii noștri: care cu o drăcească îndemănare au doborât, avariat și incendiat 42 avioane.

Comandamentul german a citat prin ordin de zi această strălucită performanță a grupului de vânătoare român, care în luptele aeriene a doborât și risipit un număr cu mult mai mare de avioane bolșevice care se încumetaseră să primească lupta.

De asemenea a evidențiat acțiunea de bombardament a acestui grup, care a incendiat și avariat la sol avioane bolșevice gata pentru decolare.

Fără a polemiza cu strategii dela Moscova, care tăgăduiesc strălucitele fapte de arme ale armatei noastre terestre și aeriene în Cuban, le răspundem pe această cale, cu cifre, pe care, de sigur, poporul rus și armata roșie nu le pot afla niciodată.

Superioritatea calitativă a aviației noastre asupra celei bolșevice este destul de cunoscută trupele inamice, încă din luptele din anii 1941/1942, pe tot întinsul Rusiei și care culminează acum în luptele din Cuban.

Armata română, care n'a sovăit o clipă, zăgăzuește și sparge, alături de armata germană, numeroasele avalanșe sovietice în ținuturile de orez ale Cubanului.

Rusia bolșevică, care s'a dovedit a fi foarte bine pregătită pentru o falsă propagandă, tănuște și de data aceasta poporului rus dezastrul armatei roșii dela Noworossisk și Cuban și afirmă — pentru a ține trează minciuna — că armata noastră a fost nimicită. Sunt afirmațiuni mincinoase care se izbesc de realitatea cifrelor și de avântul tineresc al armatei române, care zilnic dă dovadă de elan, dărzenie, curaj și de un moral fără seamăn. Armata de viteji a Regelui și Mareșalului e mai tare și mai hotărâtă ca oricând pentru a zdrobi putregaiul comunist.

Lt. rez. GHEORGHIȚESCU GH.

ÎNDEMN LA LUPTA

*Au amuțit cuvintele pe buze
Și tremură văzduhu 'n lung și lat,*

Pământul geme greu, însângera-

*rat,
De-atâta ploae neagră de obuze.
Cu fruntea sus, mereu tot în-*

*inte,
Viteji urmași ai Dacilor și Geții,
Și piatră după piatră culegeți,
Comoară 'ntreagă a țării noastre*

*sfinte.
Cum se răstoarnă brazdele din*

*plug,
Să cadă toate liftele păgâne,
Și cântul să răsună dela Bug,
Până 'n câmpia Dunării bă-*

*trâne.
Ingenunchiați pe-acela ce nu știe
C'avem în noi înflăcărat un*

*nume,
Și că prin jertfa noastră azi se*

*scrie
Cea mai frumoasă pagină din*

lume.

CANSTANTIN SALCIA

R U G Ă

*Din bolțile 'nălțimilor albastre,
Coboară către noi, iubit Părinte
Și mai răstoarnă 'n sufletele noastre
Potirele cu harurile-Ți sfinte.
Smulgându-ne din inimi suferința,
Revarsă 'n gânduri blândă bucurie
Și 'n cugete 'ntărește-ne credința
Și dragostea de Rege și Moșie.
Sfărâmă-i sub a neamului călcâie
Pe cei ce-l țin în ghiarele durerii
Și 'n nori de mironenii și tămăde,
Aprinde-i policandrelor 'nvierii.
Să 'năbușe 'ntunerecu 'n lumină
Și ura să se 'nece 'n bunătată,
Să 'nghiță adevărul pe minciună,
Ca noi s'avem, pentru vecii, dreptate.*

Plut. adm. TEODOR V. CARAMAN

Pe frontul anti-bolșevic de Nord

Epistoliile fruntașului Neață

MAI ZICA ȘI ALTUL

— Caș, ai vrea tu, măi țigane?
— Cum nu!... bucuros, ciobane!
— Urdă, ce zici? ... ai mânca?
— Cât de multă, de mi-ai da!
— Și-o tigare de jintă?
— Ba... și zece țigări!
— Dar cu oile, voiești?
— Să te duci să le păzești?
— Ei... mai zică și-altu-acuma,
Că destule-am zis eu numa!

Strigături

Merisor incengurat,
Mândra mi s'a lăudat:
Că-i e grajdul plin de boi.
Mă uitai... găsi doar doi!
Că opt vaci are'n ocol
Mă uitai... Ocolu-i gol!
Și-are'n casă bani o oală
Mă uitai... și oala-i goală!

Săracu bărbatu meu
Toți oamenii zic că-i rău,
Da-i omul lui Dumnezeu;
Că și-aseară mi-a dat una,
De-am crezut că iese luna
Și deseară mi-o da două
De-oi crede o'afară plouă.

Ghicitori

Din afară întunecos
Din lăuntru luminos.

(Cuptorul)

Am cămăși nenumărate
Și le port pe toate'n spate.

(Varza)

Zăpăcită bâzâiește
Și prin casă ocolește.

(Musca)

Sus masă, jos masă
La mijloc fasole deasă.

(Dinții)

EPIGRAME INTRE ARME

Ajutorul englez
Arde Rusia: roșu-i cerul
Din Murmansk până'n Caucaz,
Iar englezul e pompierul
peste foc el toarnă — gaz!

Dă punderă până'n inima ♡ Fruntului
Moritica Neichii
Dragă era cât pacila să numai
primesti epistolele dăla Elline
dă'n cauza că mă dusei ieri
noaptea pân' la vîrătoare dă
mîntelegi mata la vîrătoare dă
gustări cu stea ★ și nuș, cum făcu
cum dresci că mă trăiești cu fo 10
cioloșei în cărea dău deborci iof
Soț da de om iof și mă prinsese
necurată în cap- (⊙) cană (⊙). Acu
ce pî făcă cu mine că de unu e Neață
da mă ducă la comisari dă lor cu pistolele
la spate ca pun om mare; ce sunt și dă
nu dădeam do flintă dă găleata pî drum zău
dă nu eram acu prizonier în toată regulă
Apa că dăci dai fură acatist trece în el
găleata și nu te mai alege zău dă
don fruntaș Neagu Rădulescu că mă supăr clai
cu el mi ști că e prietenu nostru n' fardă
plăvăsă mînealui nar afla lumea dă
isprăvire lu bărbatu? cu tot foc
de mata lăta Neață

G l u m e

Curiozitate

— Inchipuește-ți, bunica mea când
s'a născut nu cântărea nici două kilo-
grame.

— Foarte interesant. Și a putut trăi!

La numărât

— Madam Popescu, mi-ai trimis azi
un ou... dar eu îți împrumutasem două.

— Iartă-mă, madam Piscupescu! Pro-
babil că am greșit la numărât!

Aer sărat

Nevasta lui Mitică e bolnavă. Medicul
i-a spus să se ducă la mare, fiindcă-i va
face bine aerul sărat.

Mitică a cumpărat o scrumbie și a
atârnat-o de ventilator.

Din nimic

— Cu ce capital ați început aface-
rea!

— Numai cu inteligența mea!

— Tot respectul! Sunteți un om care
poate face ceva din nimic.

La școală

— De ce este apa sărată, Nieușor!

— Pentrucă e plină de scrumbii d-le
invățător.

Țiganul la judecată

— De ce ai luat, țigane, curcanul pă-
rintelui?

— De coadă, să trăiești dom'le judi-
cător.

Neață camuflat

— Unde o fi camaradul Neață!

CUVINTE INTELEPTE

Vorbă să fie, că băleiu se face.

Bunătatea e arma sufletelor mari.

Cine-i che! își pune mîna 'n cap.

Economia te satură; risipa te flămân-
zește.

Pămîntul e rece și dorul se trece!

Cel ce nu muncește, e gata să facă
orice faptă rea.

Acela căruia îi place miera, trebuie
să îndure și înțepăturile albinei.

Munca îndepărtează de noi trei mari
rele: plictiseala, vițlul și sărăcia.

Marii mîncăcioși își sapă mormîntul
eu dinții lor.

Pățaniile fruntașului Neață

de Neagu Rădulescu

Neață: Mi-o făcură! Mă dusei să
prind niște cioloveci și căzu eu în cap-
cană!

— Aha! O idee!

— Stai așa, domnule comisar politie!

— Acum să-i iau pistolele și să-l duc
eu dîndărăt la ai noștri.

Faptele săptămânii

ORDINDE ZINr. 42

DIN 14 MAI 1943

Mulțumesc trupelor care, dela orfanul de războiu până la Generalul Comandant, au dovedit cu ocazia sărbătoarei noastre naționale, o ordine, instrucție, ținută și disciplină desăvârșită.

ANTONESCU

Mareșal al României
și
Conducătorul Statului

DIN ȚARĂ

D-L MAREȘAL ANTONESCU, Conducătorul Statului, a fost decorat de Majestatea Sa Regele Boris al Bulgariei cu colanul și Marea Cruce a Ordinului Regal al Sfântului Alexandru cu spade.

De asemenea a fost decorat și d-l vice-președinte al Consiliului de Miniștri, profesor M. Antonescu, cu Marea Cruce a Ordinului Sf. Alexandru.

MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE, cu aprobarea d-lui Mareșal Iou Antonescu, a hotărât să construiască o capelă în Parcul Carol din Capitală și un osuar, în care vor fi aduse osemintele eroilor din războaiele 1877, 1916 și cel de acum.

FUNCTIONARI din Bucovina au dat salariul lor pe o zi pentru construirea „Palatului Invalizilor”, strângând astfel aproape 4.750.000 lei.

Pentru frumoasa lor faptă, Conducătorul Statului a dispus ca acești funcționari să fie citați pe națiune.

D-L PRIM-MINISTRU, profesor Mihai Antonescu, însoțit de mai mulți membri a guvernului, a fost zilele trecute la Pitești, unde a avut o conferință administrativă, pentru buna gospodărie a județului Argeș.

Ascultați la radio între orele 13-13.50: „Ora ostasului” (Lunea, Miercuri și Sâmbătă), „Ora Italo-română” (Marțea) și „Ora ostășească româno-germană” (Vineri).

Cu acest prilej au împărțit unelte agricole și alte daruri, invalizilor, văduvelor și orfanilor din județ, care erau adunați la prefectură.

De aci, înalții demnitari au inspectat județele Muscel și Argeș, interesându-se de nevoile poporului.

DE PESTE HOTARE

ZIARUL FRANCEZ, „La Nouveliste” din Lyon, ocupându-se de desrobirea Basarabiei și Bucovinei, cum și de vitejia armate române, serie apoi despre Majestatea Sa Regele Mihai I frumos cuvinte:

„Deseori, printre soldații Săi, care îl iubesc și pe care îi iubesc și îi încurajează cu prezența Sa, Regele Mihai I, încă tânăr de ani, dar copt de evenimente, întrucrează idealul de mărire al națiunii române, nădejdea și aspirațiile ei. Năzuințele României sunt simple și nobile. În scurgerea veacurilor, România a fost unul din posturile înaintate ale Europei împotriva năvălirilor barbare și a necredincioșilor. Ea rămâne și azi bastionul înaintat al Europei și al civilizației apusene, pentru apărarea căreia fiii săi își varsă sângele în stepa rusească”.

După ce vorbește despre serbarea de 10 Mai, ziarul termină astfel:

„Franța urează ca România să cunoască un viitor fericit și o viață înfloritoare, demnă de un trecut glorios simbolizat de ziua de 10 Mai”.

LA 16 MAI, Finlanda și-a sărbătorit ziua eroilor și totodată 25 de ani dela terminarea războiului independenței.

Primul ministru a ținut o cuvântare, spunând că Finlanda va lupta până la ultimul om contra bolșevismului, pentru a-și păstra libertatea și independența.

INDUSTRIA SOVIETICĂ, în special cea de armament și muniții, a fost pusă sub controlul partidului comunist, din cauza greutăților de fabricație. Pe viitor, conducătorul fabricii este răspunzător de tot ce se întâmplă în fabrică,

el având dreptul, în schimb, să dea pedepse chiar cu moartea.

UN VAS portughez, încărcat cu trupe, a plecat în insula Guineea, spre a înfățișa garnizoana de acolo.

PRIMUL MINISTRU BRITANIC Churchill, care se găsește în America, a vorbit la radio acum câteva zile, spunând că Americanii au trimis Angliei în Iunie 1940, peste un milion de arme, tunuri de câmp și muniții, deși America a intrat în războiu abia peste un an și jumătate. Roosevelt dădea asigurări că niciodată tineretul american nu va fi trimis să moară în războiu, în timp ce trimetea arme englezilor.

De aci se vede ipocrizia și dorința lui Roosevelt de a țări America în războiu încă înainte de a-l fi declarat.

DIN TOKIO, capitala Japoniei, se auză că trupele americane ar fi întrebuințat gaze otrăvitoare la debarcarea în insula Attu.

ȘEFII BISERICII protestante din Statele Unite au făcut o declarație, prin care arată că ideile comuniste sunt în contra credinței creștine.

Și totuși americanii trebuie să lupte cu sovieticii pentru pângărirea crucii.

COPILII POLONEZI din Rusia suferă nespuse de mult de oarece nu li se dă alimente și îmbrăcăminte suficientă. Peste 70 mii de copii mor de foame. De aceea școlile din America au rugat pe președinte să facă uz de influența sa asupra lui Stalin pentru ca acești copii nenorociți să poată părăsi Uniunea Sovietică.

ÎN ALGERIA, localitate din Africa de Nord, ocupată de forțele anglo-americane, comunismul lucrează de zor, pentru a-și mări numărul de partizani. Pe elădiri au apărut seceera și ciocanul, în locul afișelor cu titlul „Cinste, Familie, Patrie”.

ÎN TIMP ce zărele din lumea întreagă scrie încă despre asasinarea polonezilor din pădurea Katyn, Stalin, pentru a

face să se uite măcelul, a făcut o notă către guvernele țărilor cu care are legături, spunându-le că prizonierii sovietici care se găsesc la lucru în Germania sunt schingiuți și lăsați nemâncați.

De ce, oare din 1941, de când au fost ocupate teritorii din Rusia, nu s'a mai plâns niciodată Stalin, c' o face asta după 2 ani?

DUPA CE anglo-americanii au ocupat Tunisul, beinul Tunisului a fost expedit în insula Madagascar ca prizonier.

COMANDANTUL flotei engleze din portul Alexandria (Egipt) a dat ordin să nu se mai dea alimente echipajilor de pe vapoarele franceze de războiu ce se găsesc în acest port, pentru motivul că nu au predat încă englezilor vasele lor.

UN TREN cu 250 soldați spanioli, răniți pe frontul anti-bolșevic, a sosit în Spania, populația făcându-le o caldă primire în toate stațiile.

TURCIA va rămâne credincioasă tratatelor ei de prietenie și alianță, dar ea va apăra și datoriile și interesele ei. În aceste cuvinte ministrul Afacerilor externe, Menemencioglu a arătat obiectivele politicii externe turce într-o conferință la Universitatea din Istanbul. Menemencioglu a mai declarat, că idealul Turciei este o națiune care se perfecționează și este mulțumită. Turcia a mai vărsat de multe ori sângele ei, și dacă va fi nevoe ea îl va vărsa din nou. Menemencioglu a încheiat cu cuvintele, că Turcia este mulțumită cu regimul ei și că a găsit în persoana Președintelui Inonu, conducătorul ei.

CU OCAZIA unei remiteri solemne a unui drapel Gărzii din Nova-Bana, Șeful Gărzii Hlinka și Ministrul Internelelor Slovace, Sano Mach, a spus următoarele:

„Noi, Slovaci, facem o mărturisire de credință pentru noua Europă și suntem de cei care a îndeplini chemarea noastră în unire cu popoarele germane și slave. Slovacia nu vrea să sfârșească în pădurea dela Katyn”.

Evenimente din războiu

Frontul antibolșevic din Răsărit

Bolșevicii masează trupe în spațiul dela Sud de Moscova, în zona dintre Tula și Kaluga Scopul acestor măsuri nu se poate cunoaște. Este probabil că bolșevicii vor să facă față viitoarei ofensive germane printr-o contra-ofensivă în altă direcție. Sunt cunoscute încercările dărde făcute și în cursul ofensivei germane din vara trecută, de a obține o decizie în sectorul Rjek și Voronej, care să compromită înaintarea germană spre Volga și Caucaz. Anul trecut rușii n'au reușit. Nu este exclus ca anul acesta ei să reia aceeași tactică.

De asemenea sunt observate concentrări sovietice masive în sectorul Leningrad. Se știe că aci bolșevicii au reușit, cu pierderi foarte grele, să creeze un tunel spre orașul încercuit, trecând pe la Sud de Lacul Ladoga (Schlusselburg) și construind și o cale ferată care se află însă încetinu sub bătaia tunurilor germane. S'ar putea ca Sovietele să încerce o despresurare totală a Leningradului și o eliberare a Golfului Finlandei.

ÎN SECTORUL Cubanului, bolșevicii au masat în ultimele zile forțe mari, ceea ce ar indica dorința unei noi ofensive asupra capului de pod germano-român. Acțiunile de atac germano-române se desfășoară cu un deosebit succes.

Ultimele știri venite de pe frontul antibolșevic ne arată că inamicul a atacat la Sudvest de Krimskaja la capul de pod al Cubanului.

Obiectivul inamicului a fost să recâștige terenul pierdut în ultimele zile în urma atacurilor germane. Trupele sovietice, al căror număr era cam egal cu al unui regiment, au fost sprijinite de vreo 25 de tancuri și numeroase avioane de asalt. Atacul lor a fost respins cu pierderea a 15 tancuri. Luptele continuă încă, deoarece inamicul a reînnoit atacurile sale după ce primul nu izbutise.

Încercările inamicului de a trece fluviul Cuban și atacuri mai mici în regiunea lagunelor și pe coasta Mării de Azov au fost zadărnice.

În regiunea Isyum trupele germane au respins ieri atacuri inamice execu-

tate în mai multe valuri. Inamicul, care a atacat cu două batalioane sprijinite de 15 tancuri și un foc puternic de artilerie, a suferit pierderi grele.

În regiunea Lisitschansk artileria germană a atacat cu efect concentrări de trupe inamice precum și poziții de câmp și de baterii.

La Nord-Est de Orel, trupele de șoc germane după ce au străbătut mai multe câmpuri minate, au pătruns în pozițiile inamice, au ocupat o parte din tranșee și au făcut să sară în aer câteva cazemate. Ele au capturat mai multe mitraliere și mortiere de tranșee.

Atacuri izolate ale inamicului în regiunea la Sud de Suchinitchi au fost oprite de focul nostru defensiv.

Ciocniri între trupele de șoc au mai avut loc la Nord de lacul Ilmen.

După ce au împins îndărăt două formațiuni de trupe de șoc, grenaderii germani au contraatacat și ocupat linia principală de luptă a inamicului de-a lungul unui front de o lărgime de 300 de metri, pe lângă că au făcut să sară în aer un număr de cazemate.

Războiul aerian

Războiul aerian continuă a fi foarte crâncen. Aviația britanică a continuat bombardarea teritoriului german din Vest, în timp ce formațiuni puternice germane de avioane grele de luptă ale Luftwaffe au atacat din nou Londra, precum și marele port Cardiff de pe canalul Bristol, provocând mari distrugerii.

În același timp, avioanele anglo-americane au atacat cu bombe localități din Italia sudică și Sardinia. În cursul sborului lor deasupra Romei, aviatorii inamici au aruncat manifeste amenințând Italia.

Acestor amenințări, Roma le răspunde cu afirmarea repetată a hotărârii ei dărde de a continua mai departe lupta alături de aliații ei, oricare ar fi sacrificiile necesare.

Războiul japono-chinez

Forțele japoneze au ocupat localitatea Maungtau, importantă bază inamică la frontiera dintre India și Birmania și se pregătesc în prezent pentru operațiuni viitoare.

